

رېبوار عهبدوڼلا: له رېځگای ټولو داوت نامه یه ی که له فېره نساوه بومان هات توانیمان هونهری فولکلوری کوردی به ټهوریا بناسینین

سینه ما

خویندنه وهی قه پرائی سینه مای نه ته وهی شیکردنه وهی پوښتگرده کان

تا دپه ی ۱۹۸۰ موتالا له مهر سینه مای نه ته وهی به گشتی تایبته به م فیلمانده بو که له ناو ولات یان نیشتمانیکی تایبته به ره م هاتبون و جاری واپو به چاری دژ کرده یی - وه که دهرکوتنی ههستی نه ته وهی سهیری ده کرا.

نم لیکولینه وه میژویانه فیلمه هه لیکولیدراوه کانی خوی له ناو ټو فیلمانده هه لیکولیدراوه که له روانگی جوانی ناسیه وه فیلمی مه زن بوون (میلیم گه لیک میهن له دهره یه نره گه وره کان) و له روانگی پیکهاته وه، خاوه نی تایبه تمه ندی گه وره ترین، درې ترین (بلندترین)، پر خه رجترین و لم جوره شتانه بوون. ټو لیکولینه وانه به ده گه من باسیان له وه کاره پشه سازیانه ده کرا که ریخوشکری به ره مه مپنانی فیلم بوون.

له دپه ی ۱۹۸۰ وه توژئیکی تازه له شیکردنه وه دهستی پیکرد. هه ندی که لم شیکردنه وانه له کتیبی "ناندرو هیجسون" به ناوی "چه مکی سینه مای نه ته وهی" (۱۹۸۹) به کورتکراوه یی هاتوون. یه کی که له یه که مین تیپینه گشتیه کانی سینه مای نه ته وهی به پپی ټو بارودوخ و چوینه تیه که له دوری خولگه ی سینه مای به ریتانیا خول ددات هیجسون ده لیت: ده یی نه ته وهی پیناسه بکریت نه که له روانگی فیلم گه لیک که له ولاتیکی تایبته به ره م هاتین، به لکو له روانگی بلاوکرده وهی، نمایش کردن، بینه ران و به رده نگان و باس و خواسته ره خه یی کولتوریه کانی شه وه که له سه ریان ده کریت له هه ر حالدا هه ندی که پرسیاری گشتی له روانگی (زیاتر پشه سازیانه) بوشای دیار له شیکردنه وه کانی هیجسون دهرده خات، له به رته وهی که سیناریویه کان (فیلم نامه) له هه ر حالدا پردیکن له ناو به ر نمایش و بینه ر. به م مانایه که تاره کو سیناریویه که به ره م نه یته باه تیکی نمایشی و له دهره نجامدا بینه ری که به دی نایته. هه کارگه لیک که له شیکردنه وهی سینه مای نه ته وهی دا له نارادان له م خالانده دا جیکه ی سه رهنجن:

به ره م هینان:

به ره م می ناودار و هه م راوی ده یوید بوردویل، ژانیت ستایکیز و کریستین تامیسونی له ژیر ناری "سینه مای کلاسیکی هالیوود" (۱۹۸۵) که م بایه خی و بیج سه رنجی به پشه سازی قهره بو کرده وه که لایه نی دیاری ټو که م بایه خی و بیج سه رنجی بو به موتالا و تیئوری سینه ما. ټو وانه تیئوری ساویلکانه ی دژ کرده و گه راکانیان که له سه ر بنه ما ی په یوه ندی ده ق- ناوه روک بو به ره یه رچ دایه وه و دهریان خست که چوون هه کار ی نابووری، پشه سازی و باوه ر کاریگه ری له سه ر به ره م هه کانی هولیوود دادنیت، هه روه کو چوون به پیچه وانه شه وه به ره م هینان کاریگه ری به سه ر هه کاره کانی به راهه ریدا هه یه و نیشانی ددات که له وان که متر نییه. (اپی وست کیل ۱۹۸۸).

ټوان گه یشتنه ټو ټه نجامه که که ش و هه وای سینه ما ی هولیوود به ستراره ته وه به زنجیره یه که نو رمی به ریلو که ټم که ش و فه زایه راده کریت و ده یته هوی راگرتنی پرؤسه یه کی به کبارچه یی فیلم سازی (برادول ۱۹۸۵) زوره یی شیکردنه وه و بوچوونه کانی دوابی له مهر به ره م هینان هه ر ټم نمونه به "پوست نالتوسری" یه یان به کاره یی تیروانینی کریسپ (۱۹۹۳) دهر به ری به ره م هینان سینه ما ی فهرنسه له ناویه ر سالانی ۱۹۳۰-۱۹۶۰، شپوازی شیکردنه وهی ټه مریکی په رپیدا، به شپویه که په رؤسه ی گشتی به ره م هینان دابه ش کرد به سه ر به شی جؤراو جؤری وه نابووری سیاسی و پیکهاته ی فهردی، دامه زراه و پشه سازی، که سایه تی و په روه ده کی، هه ولی پرک و ریکخواو بو شکلدان و دوست کردنی بینه ر به دی هینان گؤرانکاری له سه بک و جوله.

*** کاری وهزیفی تا چند کاریگه ری خراپی له سه رت هه یه له که مکردنه وهی هونره که ت؟**

- زؤرجار تووشی ټوه بوومه که کونسیرتیک هه بووه ده بوو به یانیه که ی پرؤشه بکه ین به لام له به ر ده وای په یمانگا نه متوانیوه.

*** نایا به چ هونره نه ندیکی نامیری ریتمی سه رسامی؟**

یه که مچار که ده ستم به نامیری ده ف ژده ین کرد ټو ریتمانه ی که به کارم ده یینا ټوانه ی تیپی هونهری هه ولیر بوو دوی ټوه زؤر سه رسام بووم به هونره مند هه زار زهاری که سیک ی زؤر به توانیبه له نامیری ده ف ده وانه بلیم تا که ده ف ژده یی کورده که له گه ل چهنده هونره مند یکی جهانی کاری کردوه وه سامی یوسف و کازم ساهیر و چهنده هونره مند یکی تر. سه به رت به پرؤژدی هونهری نوئ رېبوار عهبدوڼلا گوتی: دوی ټوه ی کلیپیکم کرد له زاگروس تی فی تیستا خه ریکی ټو مارکردنی پارچه ریتیمیک که له گه ل موسیقایه به لام ریتیمیکه دوری سه رکی هه یه دوی ټوه ی که کلیپیکم بوی کرد بلاوی

*** واته په یمانگی هونره جوانه کان ټوی دوست کرد؟**

- به لئ، په یمانگی هونره جوانه کان منی دوست کرد ټه گه ر په یمانگی هونره جوانه کان نه بویه

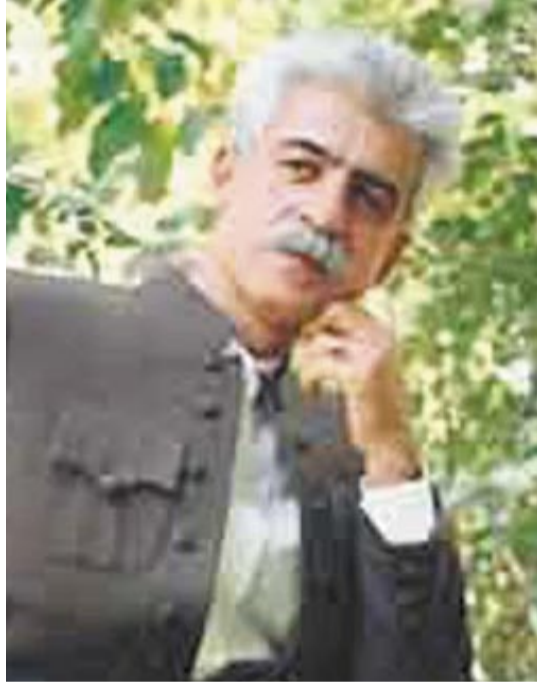
هونره مند (رېبوار عهبدوڼلا) بو ماوه ی چند سالیکه هاتو ته نیو دنیای موسیک، نیستاش مامؤستایه له په یمانگی هونره جوانه کان. هه ولیر موسیک ژنه له به ر ټوبه ریه تی هونهری موسیقا و ټه نامی گروپی موسیکی ناراسه. هه روه ها وه که موسیک ژده ینک له که ناله ناسمانیه کان درېزه به کاره هونره یه کانی ددات. هه روه ها له رېځگی "هه ولیر پؤست" ټوه چند پرسپارنکمان رووه پرووی کرده وه

*** هاوریه تی به ریتان له گه ل نامیری ده ف بو که ی ده گه ریته وه؟**

- دوی ټوه ی له سالی ۱۹۹۹ له په یمانگی هونره جوانه کان وه که قوتایه که وه رگیرام هه ستم به وه کرد که که لیتیکی زؤر هه یه له نامیره ریتیمیکان له په یمانگا ټوه بوو به یاره تی مامؤستایان موسیقا توانیم نامیری ده ف هه لیکولیدراوه ده ست خووشی له مامؤستایان په یمانگا ده که م هه روه ها خو شم سه رکه و تم به ده ست هینا له نا میزه ټه گه ر بوشایه کی بچو وکیش هه ییت توانیم له نامیره ریتیمیکان په ریکه سه وه.

نا: م. وشیار

ناسری ره زازی سه رقالی ته واکردنی ټه لبوومیک نو یه

دوی کؤچی دوابی هونره مند ی گه وری گه له که مان (مه رزیه فه ریقی) هونره مند ناسری ره زازی سه رقالی ټو مارکردنی سی دیبه کی تازه یه، ټه م به ره م هه ش ۱۲ گؤرانسی له خو ده گرتت وه ۲ له گؤرانیه کانی ټم به ره م هه ش له سه ر هونره مند ی کوچ کردوه (مه رزیه فه ریقی) یه که و به ناوه کانی کوچ و دوابی کوچ وه وه فایه که بؤ رؤحی پاک میزه یی کؤچ کردوه که وا بریاره له داهاتوودا به ر گوتی بیسه ران بکه ویت. شایانی باسه پار سال هونره مند به نیاز بوو به ره م هه کی بلاوکه اته وه به لام مه رگی ناوه ختی مه رزیه وایکرد ټم به ره م هه ی دوا بکه ویت، به لام خو ش به ختانه هونره مند هاتسه جهانی گؤرانسی جاریکی تر شه پدایانی به دنگه خو شه کی ناشنا ده کاته وه، درېزه به کاره هونره یه کانی خو یی ددات.

له ناوه راستی مانگی کانونی یه که م.
نا: ناربان هیدهر

خه مه کانی مندالی کورد له کورته فیلمیکدا

کورته فیلمی (گه پانه وه بو ژبان) که له نویسنی (سه لاهه دین شیخ محمه ده) و سیناریو دهره یینانی (کامه ران حاجی ټه لیا س) ټم کورته فیلمه ناوه رکه که یه باسی چه وسانه وهی مندال و ناچار کردنیان بو په پیداکردنی بڑوی ژبانان ده کات، که زؤر جار له لایه ن خیزانه وه فشاریان بو ده یین تاوه کو به ناچار یاره په پیدایه بکن.

فیلمه که له نواندی (جه بار زیان و سؤران سایرو جوان قه زاز) هاوکات وینه گرتنی ټم کورته فیلمه (جه هاد سایبر) له ټه سوتوی گرتوه کاری مونتازای ټم کورته فیلمه ش له لایه ن (حه من شیخانی) یه که واپر یاره ټم کورته فیلمه به شداری له فیستیقالی نیوده و ټه تی کورته فیلم ده کات که واپر وه زارته ی رؤشنبری به ر ټوبه ریه تی سینه ما سازی ده کات

ټاهه نگی سه ری سال به ده نگی رؤژ که ریم و به ختیار سالج له هانو قهر

به گوتی هه والیک که له سایتی (چرا میوزیک) بلاو کرا وه ته وه واپر یاره هه روه وه هونره مند (رؤژ که ریم و به ختیار سالج) بو به جوش کردنی ټاهه نگی شه وی سه ری سال که به پؤسته ری ټاهه نگی که دابه (شه وی کوردان) ناوه ده کراوه و به هاوکاری تیپی موسیقای هه ندرین که ټاهه نگی که له شاری هانو قهری ټه لمانیا بگین، شایانی باسه هه ر له نیستاره ژماریه کی زؤر له خه لکی تاروگی خو یان بو ټه م ټاهه نگی ساز کرده وه